

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9760/22

ECOFIN 549
UEM 153
SOC 344
EMPL 226
COMPET 447
ENV 545
EDUC 217
RECH 340
ENER 256
JAI 810
GENDER 89
ANTIDISCRIM 69
JEUN 100
SAN 345

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9412/22 - COM(2022) 604 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Cyperns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 604 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

om Cyperns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241³, genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Cypern var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*rekommendation om euroområdet 2022*) den 5 april 2022 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

⁴ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands aggressionskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁵ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁶, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁵ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁷ med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 58).

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 17 maj 2021 lämnade Cypern in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 20 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Cyperns återhämtnings- och resiliensplan¹⁰. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Cypern på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 5 maj 2022 lämnade Cypern in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 2 maj 2022 sitt stabilitetsprogram för samma år, i enlighet med artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Cyperns halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts med genomförandet av dess återhämtnings- och resiliensplan också återspeglas i det nationella reformprogrammet för 2022.

¹⁰ ST 10686/2021 INIT, ST 10686/2021 ADD 1.

- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Cypern. Den innehöll en bedömning av hur väl Cypern hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Cyperns genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Cyperns framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.
- (12) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Cypern och resultatet offentliggjordes den 23 maj 2022. Kommissionen drog slutsatsen att Cypern har makroekonomiska obalanser. Under covid-19-krisen försämrades framför allt det stora bytesbalansunderskottet rejält, vilket ytterligare belastade den redan höga utlandsskulden och offentliga och privata skuldsättningen, medan de nödlidande lånen i finanssektorn låg kvar på en hög nivå, trots en betydande minskning.

(13) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹¹ rekommenderade rådet Cypern att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Cypern rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat sjönk Cyperns underskott i de offentliga finanserna under 2021 från 5,8 % av BNP 2020 till 1,7 %. Cyperns finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen 2021, samtidigt som de tillfälliga krisåtgärderna minskade från 3,6 % av BNP 2020 till 3,0 % 2021. De åtgärder som Cypern vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var tillfälliga eller kompenserades med uppvägande åtgärder. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade den offentliga bruttoskulden från 115,0 % av BNP 2020 till 103,6 % av BNP 2021.

¹¹ Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Cyperns nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2020 (EUT C 282, 26.8.2020, s. 82).

(14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet 2022 är realistiskt. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 2,7 % 2022 och med 3,8 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt, 2,3 % 2022 och 3,5 % 2023, främst på grund av en förväntad svagare extern efterfrågan i kommissionens prognos, vilket innebär ett negativt bidrag från nettoexporten jämfört med ett lägre bidrag i stabilitetsprogrammet 2022. I sitt stabilitetsprogram 2022 förväntar sig regeringen att Cypern kommer att uppnå en balanserad budget under 2022 och ett budgetöverskott på 0,4 % av BNP under 2023. Förbättringen under 2022 beror främst på att de flesta krisåtgärder har avvecklats. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska till 93,9 % av BNP 2022 och sjunka till 88,2 % 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna för 2022 och 2023 på 0,3 % respektive 0,2 % av BNP. Detta är lägre än beräknat i stabilitetsprogrammet 2022 och beror främst på att kommissionens prognos innehåller mer försiktiga beräkningar av skatteintäkter. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en i stort sett liknande offentlig skuldkvot, 93,9 % av BNP 2022 och 88,8 % 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas i nuläget den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 2,6 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Cyperns potentiella tillväxt.

- (15) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna förväntas minska från 3,0 % av BNP 2021 till 0,4 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,2 % av BNP 2022 och som väntas bli utfasade under 2023¹². Dessa åtgärder består främst i sociala transfereringar till fattigare hushåll, sänkta indirekta skatter på energiförbrukning samt pristak på slutkunds- och grossistpriser. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av dessa åtgärder är inte riktade, framför allt sänkningen av skattesatsen på hushållens elräkningar, prissänkningen på konsumentavgifter och sänkningen av punktskatter på petroleum. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina, som enligt kommissionens vårprognos väntas uppgå till 0,1 % av BNP 2022 och 0,2 % 2023¹³.

¹² Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹³ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

- (16) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Cypern att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Cypern rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.
- (17) Under 2022 förväntas enligt kommissionens vårprognos 2022 och uppgifterna i Cyperns stabilitetsprogram 2022 den finanspolitiska inriktningen vara kontraktiv med +0,9 % av BNP, medan rådet rekommenderade en stödjande finanspolitisk inriktning¹⁴. Cypern planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, i enlighet med rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,7 procentenhet av BNP jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,6 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁵. Cypern planerar därför inte att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett bidrag på 1,1 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar den ytterligare effekten från åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).

¹⁴ Om indikatorn ligger på plus innebär detta att underskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är kontraktiv.

¹⁵ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt, 0,0 procentenheter av BNP.

- (18) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på +0,1 % av BNP vid oförändrad politik¹⁶. Cypern förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar till stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,3 procentenhet av BNP jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,1 procentenhet till den finanspolitiska inriktningen 2023¹⁷. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett i stort sett neutralt bidrag på 0,1 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar effekten från utfasningen av åtgärderna för att motverka de ökade energipriserna (0,2 % av BNP) och de ytterligare kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).
- (19) I stabilitetsprogrammet 2022 förväntas överskottet i de offentliga finanserna successivt öka till 1,5 % av BNP 2024 och till 1,7 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför ligga kvar under 3 % av BNP under programperioden. Dessa prognoser förutsätter att vissa offentliga utgifter, framför allt subventioner, kommer att minska och att tillväxten i andra utgifter, däribland insatsförbrukning och sociala naturförmåner, kommer att begränsas. Efter den topp som nåddes 2022 beräknas också de offentliga investeringarna minska räknat i procent av BNP. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska fram till 2025, närmare bestämt med en minskning till 81 % av BNP 2024 och till 76,7 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara medelhöga på medellång sikt.

¹⁶ Om indikatorn ligger på plus innebär detta att underskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är kontraktiv.

¹⁷ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara kontraktivt, 0,2 procentenheter av BNP.

- (20) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De bidrar till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Cypern från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. De avser framför allt offentliga finanser och hälso- och sjukvård, arbetsmarknads- och socialpolitik, utbildning och kompetens, offentliga och privata investeringar, den gröna och den digitala omställningen samt strukturreformer för att förbättra den offentliga sektorns funktionssätt, bekämpa korruption och verka för mindre nödlidande lån i banksektorn.
- (21) Genomförandet av Cyperns återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Cypern står för 41 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 23 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Cypern snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

- (22) Cypern lämnade in den partnerskapsöverenskommelse som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁸ och de övriga sammanhållningspolitiska programmen den 30 december 2021. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 ska Cypern beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

(23) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen står Cypern inför en ytterligare utmaning vad gäller styrningen av statsägda enheter. Styrningssystemet uppvisar brister i förhållande till internationella standarder (t.ex. OECD:s riktlinjer för företagsstyrning av statsägda enheter och Världsbankens verktygslåda för företagsstyrning av statsägda enheter), vilket slår mot Cyperns produktivitet och företagsklimat. Framför allt skulle ökad transparens och större ansvarsskyldighet i fråga om ekonomiska resultat och offentliga mål öka de statsägda enheternas effektivitet och ändamålsenlighet. Detsamma gäller för genomförandet av bästa praxis, såsom en meritbaserad och transparent process för nomineringar till statsägda enheters ledningsorgan, och en överföring av dessa enheters ägarfunktion från politiskt inriktade fackministerier till ett särskilt centralt organ. Om man öppnar kommersiellt bärkraftiga marknader där statsägda enheter för närvarande har en dominerande ställning (t.ex. på energimarknaden), skulle detta leda till att dessa marknader blir effektivare, påskynda den gröna och digitala omställningen och bidra till att diversifiera ekonomin. Genom att agera i fråga om statsägda enheter skulle styrningen i Cypern bli effektivare och marknaden för lokala och utländska företag bli rättvisare och öppnare. Detta är i linje med målen i den långsiktiga strategin för Cypern och den underliggande handlingsplanen (under initiativområdet ”Modernisera statsägda företag och skapa rätt incitament för innovation och effektivitet”). Politik som syftar till att förbättra styrningen av statsägda enheter kan främja en minskad statsskuld eftersom en bättre styrning av statsägda enheter skulle leda till en effektivisering av den offentliga sektorn. Den kan även bidra till att förbättra företagsklimatet och öka den potentiella tillväxten.

- (24) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(25) De förnybara energikällornas fulla potential skulle kunna frigöras och påskyndas ytterligare i Cypern, framför allt genom fortsatt rationalisering av tillståndsförfarandena och ytterligare investeringar i solenergianläggningar. Cypern använder för närvarande ingen gas, men olja utgör 85,6 % av energimixen. Med tanke på de kraftigt fluktuerande energipriserna på de globala marknaderna är det avgörande för den cypriotiska ekonomins hållbarhet att det kraftiga oljeberoendet minskar. Oljeförsörjningen är helt beroende av import, även om oljeimporten från Ryssland på enbart 1 % ligger långt under unionsgenomsnittet på 23 %¹⁹. För att diversifiera energiförsörjningen och minska importberoendet vore det fördelaktigt för Cypern att påskynda utvecklingen av infrastruktur för gasimport, som skulle kunna vara vätgaskompatibel i framtiden, gassammanlänknings, som också kommer att vara vätgaskompatibla i framtiden, och elsammanlänknings för att främja utbyggnaden av förnybara energikällor. Dessutom erbjuder nyligen upptäckta gasfält till havs en betydande möjlighet för Cypern att ytterligare öka sitt energiberoende samtidigt som man anstränger sig för att påskynda åtgärderna rörande förnybar energi och energieffektivitet. Där så är möjligt rekommenderas nya infrastruktur- och nätinvesteringar som rör gas att vara framtidssäkrade, så att de i framtiden lättare kan användas för hållbara bränslen och på så sätt vara hållbara på längre sikt. Energieffektivitetsåtgärderna skulle dessutom kunna utökas och påskyndas, även inom transportsektorn. Energieffektivitetsåtgärderna förväntas också bidra till att ta itu med den energifattigdom som en hög andel av befolkningen (20,9 %) upplever, bland annat genom att man använder sammanhållningspolitiska fonder när så är lämpligt. Cypern måste ytterligare höja ambitionsnivån när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för att landet ska uppnå målen i 55 %-paketet.

¹⁹ Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, olja och stenkol. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Cypern omfattar den totala importen handel inom unionen. Olja omfattar råolja och raffinerade oljeprodukter.

- (26) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom flera sektorer, kan Cypern, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Cypern använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057²⁰, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (27) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet 2022, och dess yttrande²¹ återspeglas i rekommendation 1.
- (28) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra de rekommendationer som anges i rekommendationen om euroområdet 2022. För Cypern återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1 och 2.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²¹ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

- (29) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och dess bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2022 och stabilitetsprogrammet för samma år. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1, 2, 3 och 4. Rekommendationerna 1 och 2 bidrar också till genomförandet av rekommendationen om euroområdet 2022, särskilt den första och fjärde rekommendationen om euroområdet. De finanspolitiska åtgärder som avses i rekommendation 1 bidrar bland annat till att åtgärda obalanser kopplade till hög offentlig skuldsättning. Den politik som avses i rekommendation 2 bidrar bland annat till att hantera obalanser kopplade till hög privat skuldsättning genom att begränsa alltför stor upplåning av den privata sektorn. Den hanterar även obalanser kopplade till hög statsskuld och bytesbalansunderskott genom att diversifiera ekonomin samt obalanser kopplade till den stora stocken nödlidande lån. Den politik som avses i rekommendation 3 bidrar bland annat till att hantera obalanser kopplade till hög statsskuld, genom att öka den offentliga sektorns effektivitet och långsiktiga tillväxt, samt obalanser kopplade till privat skuldsättning och utlandsskuld genom att öka den långsiktiga tillväxten. De strategier som avses i rekommendation 4 hjälper bland annat till att ta itu med sårbarheter med koppling till höga utlandsskulder på längre sikt.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Cypern att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning.

2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 28 juli 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att påbörja genomförandet av dem.
3. Vidta åtgärder för att förbättra styrningen av statsägda företag i enlighet med internationella standarder.
4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen och ytterligare diversifiera energiförsörjningen. Påskynda användningen av förnybar energi, framför allt genom en ytterligare rationalisering av tillståndsförfarandena och utökad användning av fotocellsteknik. Utveckla sammanlänkningar av elnät med grannländer och samtidigt utöka och påskynda energieffektivitetsåtgärder, även inom transportsektorn.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
